

Kutuzova Mariana

doktor nauk ekonomicznych,

starszy wykładowca w Departamencie Finansów,

Bankowości i Ubezpieczeń

Wschodnioeuropejski Uniwersytet Narodowy im. Lesii Ukrainki

Kutuzov Mykhailo

doktor nauk ekonomicznych,

profesor nadzwyczajny, dział rachunkowości i audytu

Wschodnioeuropejski Uniwersytet Narodowy im. Lesii Ukrainki

Kutuzova Mariana

PhD in Economics, Senior Lecturer

of the Department of Finance, Banking and Insurance,

Lesya Ukrainka Eastern European National University

Kutuzov Mykhailo

PhD in Economics,

Associate Professor of the Department of Accounting and Audit

Lesya Ukrainka Eastern European National University

ZINTEGROWANY WSKAŹNIK BEZPIECZEŃSTWA PRZESTRZENI GOSPODARCZEJ PAŃSTWA I WARTOŚCI PROGOWE JEGO WSKAŹNIKÓW W WARUNKACH GLOBALIZACJI

Abstrakt. Artykuł proponuje naukowe podejście do definicji integralnego wskaźnika bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej (IWBPGP) stanu i sposobów obliczania jego wartości progowych. Formowane podejścia do zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego obiektów bezpieczeństwa – jednostek, przedsiębiorstw, regionów, struktur krajowych i państwowych w kontekście procesu globalizacji. Określa się metody selekcji, grupowanie wskaźników ich wartości progowych i ich wpływ na bezpieczeństwo przestrzeni gospodarczej. Udowodniono rzeczywistość tego podejścia w zapewnieniu bezpieczeństwa ekonomicznego państwa. Pozwala to uzyskać ilościową ocenę aktualnego stanu gospodarki przy użyciu nowoczesnego aparatu matematycznego i stworzyć ogólną ocenę rzeczywistej przestrzeni ekonomicznej obiektu.

Słowa kluczowe: interesy ekonomiczne, przestrzeń gospodarcza, przestrzeń gospodarcza przedmiotu, bezpieczeństwo ekonomiczne, bezpieczeństwo przestrzeni gospodarczej, integralny wskaźnik bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej przedmiotu.

Wprowadzenie i opis problemu. Badanie problemów bezpieczeństwa ekonomicznego, przedmiotu bezpieczeństwa – osobowości, przedsiębiorczej firmy, regionu, struktury państwa narodowego w procesie globalizacji jest jednym z najbardziej istotnych i złożonych problemów naszych czasów.

Rozwój globalnego rynku, konkurencyjnej gospodarki dyktuje zasady, które stale się zmieniają, zarówno dla jednostki, jak i dla suwerennych państw.

Ryzyko jako prawdopodobieństwo szkody lub straty stało się integralną częścią mechanizmu wolnej konkurencji w zapewnieniu funkcji samoregulacji gospodarki rynkowej, wykluczając teoretycznie jakąkolwiek ingerencję państwa.

Wybór nie tylko adekwatnych, ale skutecznych odpowiedzi na dynamicznie zmieniające się wyzwania w zależności od sytuacji gospodarczej zależy pod wieloma względami od zdolności podmiotu do przystosowania się do zmian, pod wpływem czynników wewnętrznych i zewnętrznych przestrzeni gospodarczej.

Analiza najnowszych badań i publikacji. W analizie terminu „bezpieczeństwo przestrzeni gospodarczej” w literaturze naukowej z reguły rozróżnia się dwa podejścia. Pierwszym z nich jest tzw. Indykator związany z analizą szeregu indywidualnych indyktorów, z których każdy umożliwia szczegółową analizę poszczególnych części systemu i jako konsekwencję całego systemu jako całości. Drugie podejście opiera się na opracowaniu zagregowanych wskaźników (indykatorów) [1, s. 415–421].

Naukowcy z różnych krajów nie zgadzają się co do terminologii, która powoduje różnorodność nazw wskaźników: globalny wskaźnik siły narodowej, integralny wskaźnik wiarygodności kraju, wskaźnik zintegrowanych sił krajowych.

Termin „wskaźnik bezpieczeństwa ekonomicznego” jest rozpowszechniany głównie w Federacji Rosyjskiej i na Białorusi [2, s. 31-41], jednak w kołach naukowych Ukrainy dominuje termin „integralny wskaźnik” bezpieczeństwa ekonomicznego.

Mnogość podejść do oceny stanu bezpieczeństwa ekonomicznego na Ukrainie prowadzi do oddzielenia zagranicznego bezpieczeństwa ekonomicznego i jego wewnętrznych komponentów, do których należą: finanse, energia, żywność, demografia, bezpieczeństwo środowiska, zasoby surowcowe, status wojskowo-ekonomiczny, wsparcie informacyjne, technologia, społeczeństwo i inne [3; 4].

Większość innych podejść do oceny poziomu bezpieczeństwa ekonomicznego na Ukrainie nie obejmuje złożonego podejścia ilościowego, ale obejmuje podejście jakościowe, które prowadzi do jednostronnej analizy bezpieczeństwa ekonomicznego, bez uwzględnienia cech ilościowych.

Celem opracowania jest pogłębienie teoretycznych i metodologicznych podejść do zapewnienia bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej w modelu zrównoważonego rozwoju państwa.

Wyniki badań. Badanie problemów bezpieczeństwa ekonomicznego, jako najważniejszych cech jakościowych sys-

temu gospodarczego, jest niemożliwe bez pogłębionej analizy pojęcia „bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej”.

Autorzy uważają, że integralny wskaźnik bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej państwa nie tylko ujawnia istotę pojęcia „bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej”, ale także daje możliwość zarówno ilościowej, jak i jakościowej oceny oraz dynamiki zmian poziomu bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej.

Jednocześnie istotę bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej, w tym państwa, można określić jako suwerenność przestrzeni gospodarczej obiektu, która chroni jego istotne interesy gospodarcze, w tym niekorzystne warunki dla rozwoju procesów wewnętrznych i zewnętrznych.

Na podstawie Schematu 1 dla państwa ogólny schemat integralnego wskaźnika bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej, biorąc pod uwagę włączenie do niego wskaźników charakteryzujących główne wskaźniki sytuacji makroekonomicznej kraju, stanu instytucji rynkowych i nierynkowych, sytuacja i konkurencyjność w światowej przestrzeni gospodarczej ma następującą formę (schemat 2).

Indykatory głównych czynników w bloku czynników rynkowych i w blokach innych czynników są określone nie tylko na podstawie najbardziej kompletnego i odpowiedniego odzwierciedlenia rzeczywistego stanu rzeczy w różnych sferach życia państwa, ale także biorąc pod uwagę międzynarodowe informacje statystyczne dla charakterystyk porównawczych, najważniejsze aspekty rozwoju społeczno-gospodarczego krajów świata, w tym Ukrainy.

Na przykład, analizując zagrożenia dla bezpieczeństwa ekonomicznego, *Narodowy Instytut Badań Strategicznych* wykorzystuje ponad 150 wskaźników z całego zestawu wskaźników ekonomicznych. W tej naukowej strukturze wybrano wskaźniki, które można uznać za wskaźniki, jakie są oparte na tak doskonałych właściwościach, ilościowo określają zagrożenia dla bezpieczeństwa ekonomicznego; są w stanie ostrzec społeczeństwo, państwo i uczestników rynku o możliwych zagrożeniach wynikających ze zmian sytuacji makroekonomicznej i przyjęcia środków przez rząd w dziedzinie polityki gospodarczej posiadając poziom dużej wrażliwości i zmienności [5; 6].

Indykatory bloku czynników wpływających na przestrzeń gospodarczą wybiera się ze wskaźników, które pozwalają

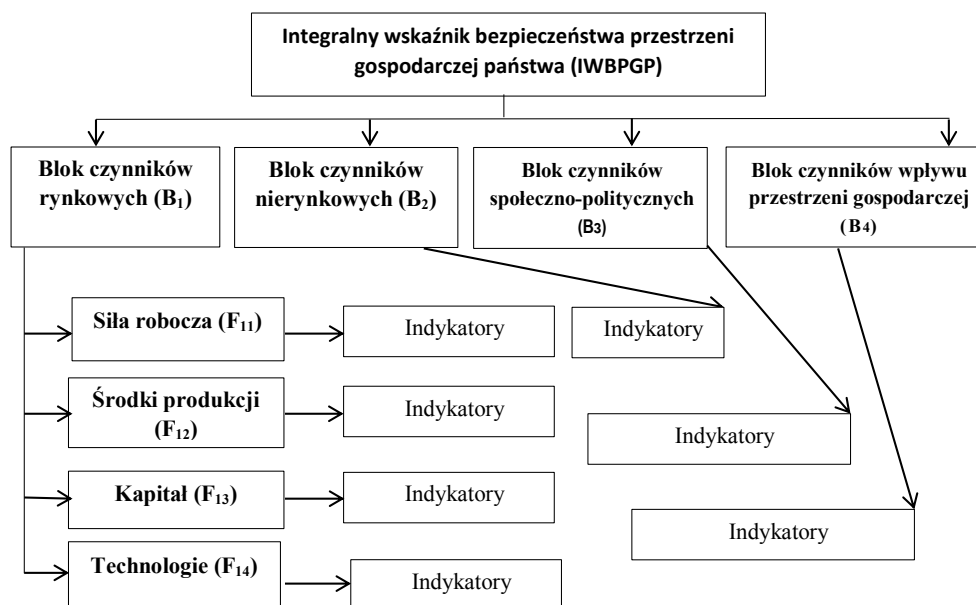
ocenić rzeczywisty stan danego stanu w systemie światowych stosunków gospodarczych, ich dominację lub zależność od innych struktur narodowo-państwowych lub regionalnych-państwowych, rzeczywistą otwartość gospodarki, a także wpływ przestrzeni gospodarczej, co jest faktorem istniejącego wpływu globalizacji na konkretną jednostkę gospodarczą.

Wartości graniczne czynników integralnego wskaźnika bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej państwa, czyli wagi graniczne, przez które przechodzi niestabilność całego systemu bezpieczeństwa ekonomicznego, hamują wzrost gospodarczy, samodoskonalenie kraju i społeczeństwa w całości, które w większości przypadków odpowiadają ogólnie przyjętym wskaźnikom [6, s. 74].

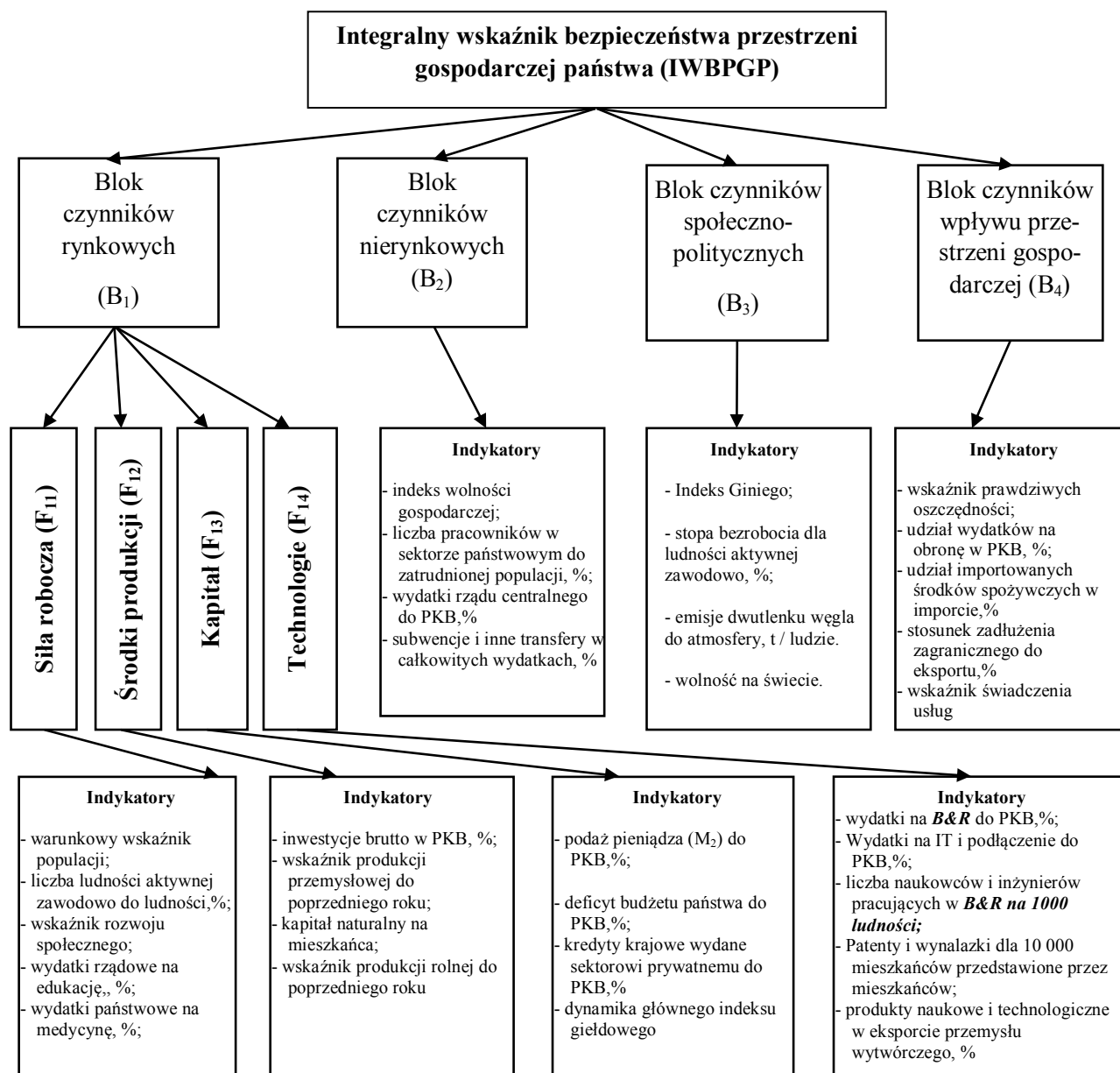
Wielu ekonomistów sceptycznie odnosi się do systemu tworzenia wartości progowych indyktorów stosowanych do analizy bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej. Warto zastanowić się nad krytyką I. Bogdanowa co do podejścia wyboru wartości marginalno-krytycznych, które stanowią granice bezpieczeństwa rozwoju społeczeństwa. Jego zdaniem „... definicja „marginalno-krytycznych” progów charakteryzuje się skrajnym subiektywizmem i eklektyzmem, całkowitym brakiem metodologii” [7, s. 45].

Dla Ukrainy, z jej zasobami ludzkimi, terytorialnymi i naturalnymi, główny problem leży w płaszczyźnie politycznej, to znaczy zdolności państwa do zapewnienia dystrybucji, wykorzystania i zarządzania takimi zasobami w interesie całego społeczeństwa, przy optymalnym połączeniu interesów osobistych, grupowych i narodowych. Z drugiej strony decyzje polityczne są dobrowolnymi rozwiązaniami problemów w zdeterminowanej większości przypadków, które są stale gromadzone, zarówno w sferze gospodarczej, społecznej, jak i politycznej życia państwa.

Pojawienie się w społeczeństwie nowego podejścia do rozumienia i postrzegania już znanych i nowych czynników współczesnej rzeczywistości, zmiany relacji w odniesieniu do produkcji, światowego spojrzenia na społeczeństwo, ostatecznie koncentrują się, dają szansę, najpotężniejszą konsolidację do rozwiązywania pilnych zadań stojących przed społeczeństwem w tym lub innym momencie kryzysu (jak to miało miejsce w sferze militarnej w obwodach Donieckim i Ługańskim w latach 2014–2016) lub promowania przejścia całego społeczeństwa na jakościowo inny poziom jego szybkiego rozwoju.

Schemat 1. Ogólny schemat bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej obiektu

Schemat 2. Schemat bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej państwa

Przy całej wadze każdego indywidualnego faktora należy pamiętać, że wszystkie indykatory bezpieczeństwa przestrzeni ekonomicznej dowolnego obiektu stanowią zestaw połączony, którego syntezą jest integralność całego systemu, to znaczy kompleks (lub siła, system) składników.

Nie mechaniczny, ale ekonomicznie ściśle zweryfikowany i uzasadniony, wybór wskaźników uwzględniających dynamikę najważniejszych zmian w sferze systemu państwowego, systemu politycznego i stosunków społeczno-ekonomicznych, rozwój modelu bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej na nich opartej, który odpowiednio uwzględnia i opisuje procesy zachodzące w społeczeństwie, przyczynia się do możliwości kompleksowego podejścia do bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej i jest integralnym wskaźnikiem poziomu aktywności życiowej każdego podmiotu, w tym państwa – jest to ważne zadanie, przed którym stoją badacze.

Takie ustawienie prowadzi do jasności, dlaczego przejście rzeczywistych wskaźników na poziomie marginalnym nie prowadzi do natychmiastowego załamania całego systemu bezpieczeństwa podmiotu gospodarczego. Z drugiej strony

kompleksowa analiza interakcji wskaźników stanowi odpowiedź na szereg kluczowych pytań.

Jedynie integralne podejście do analizy sytuacji społeczno-gospodarczej na Ukrainie daje możliwość oceny rzeczywistego poziomu bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej do 2014 roku. Tak więc, naszym zdaniem, właśnie ze względu na indyktor charakteryzujący szarą strefę można do pewnego stopnia wyjaśnić faktem, że Ukraina nadal istnieje, przezwyciężając „niezwykle krytyczny” poziom wskaźników ustalonych przez ekspertów, co powinno prowadzić do nieodwracalnego zniszczenia państwa. Kolejnym czynnikiem tłumiącym dość aktywny był udział ludności w sektorze „szarej strefy”.

Szara strefa wnosi znaczący wkład we wzrost gospodarczy, przy czym około 50% PKB Ukrainy powstaje w wyniku nielegalnych schematów i prowadzonych operacji. Jednocześnie nie istnieją niezawodne metody, które mogą odróżnić szarą strefę od legalnej, ponieważ znaczna część informacji mieści się w „oficjalnych” statystykach.

Na podstawie podejścia integralnego opracowano zintegrowane wskaźniki: wskaźnik rozwoju społecznego, wskaź-

nik wolności gospodarczej i szereg innych z powodzeniem wykorzystano w ostatnich latach do śledzenia trendów w gospodarce światowej i badania praw politycznych i swobód obywatelskich na całym świecie [9, s. 5-15]

Aby uniknąć powielania poszczególnych wskaźników na Schemacie 2, wartości progowe nie są wyraźnie uwzględnione w tak znaczących wskaźnikach społeczno-ekonomicznych, jak PKB na mieszkańca, inflacja, charakterystyka szarej strefy i niektórych innych, ponieważ są one zawarte w innych zintegrowanych wskaźnikach.

Indyktor „akumulacji kapitału trwałego brutto”, który jest obliczany w praktyce międzynarodowej, jest bardzo bliski, prawie identyczny w znaczeniu ze wskaźnikiem „inwestycja w środki trwałe”, i obejmuje koszt nabycia i ulepszenia podstawowego kapitału materialnego (budynki, konstrukcje, maszyny i urządzenia, zwierzęta gospodarskie, plantacje wieloletnie), produkowane niematerialne środki trwałe (oprogramowanie na komputery, prace poszukiwawcze geologiczne itp.), a także koszty poprawy żyzności ziemi.

Wzór do obliczania integralnego wskaźnika bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej państwa (IWBP GP) z poprawkami ma następującą formę:

$$IWBP GP = \sum_{n=1}^4 a_n \times B_n, \quad (1)$$

de a_n – współczynnik obciążenia B_n w IWBP GP, ponadto $\sum a_n = 1$,

B_n – wartość n-tego bloku czynników.

Znaczenie B_n (z wyjątkiem B_1) określa się jako:

$$B_n = \sum_{i=2}^m B_{ni} \times \Delta_{ni}, \quad (2)$$

gdzie: B_{ni} – ładunek czynnikowy wskaźnika I_{ni} w B_n , ponadto $\sum B_{ni} = 1$,

i – numer indykatora I_{ni} ,

m – ilość indykatorów I_{ni} w bloku B_n .

Δ_{ni} – odchylenie wartości rzeczywistej I_{ni} od progę, %:

$$\Delta_{ni} = (I_{nif} - I_{nip}) / I_{nip} \times 100\%, \quad (3)$$

gdzie: I_{nif} – rzeczywista wartość wskaźnika I_{ni} , n-tego bloku,

I_{nip} – wartość progowa I_{ni} n-tego bloku.

Jako jednostka czynnika rynkowego (B_1) zawiera cztery podstawowe czynniki, wtedy

$$B_1 = \sum_{y=1}^4 C_{1y} \times B_{1y}, \quad (4)$$

gdzie: C_{1y} – współczynnik obciążenia czynnika F_{1y} w B_1 , ponadto $\sum C_{1y} = 1$,

y – liczba podstawowego czynnika,

F_{1y} – wartość y-tego podstawowego czynnika:

$$F_{1y} = \sum_{i=1}^m d_{1yi} \times \Delta_{1yi}, \quad (5)$$

Δ_{1yi} – odchylenie rzeczywistej wartości wskaźnika I_{1ni} pierwszego bloku od progę, %:

$$\Delta_{1yi} = (I_{1nir} - I_{1nip}) / I_{1nip} \times 100\% \quad (6)$$

de: I_{1nir} – rzeczywista wartość indykatora I_{1ni} pierwszego bloku,

I_{1nip} – wartość progowa indykatora I_{1ni} pierwszego bloku, m – liczba indykatorów w czynniku F_{1y} .

Jak już wspomniano powyżej, wybór wartości ładunków czynnikowych a_n , B_{ni} , C_{1y} , d_{1yi} ma ogromne znaczenie dla prawidłowego obliczenia IWBP GP. W tym samym czasie, indeks wolności gospodarczej (IWG), „uważa te 10 czynników za równoważne wpływowi na wolność gospodarczą, dlatego stosuje się je bez współczynników wagowych”. Szereg innych złożonych wskaźników (głównie związanych z czynnikami nierynkowymi i społeczno-politycznymi) również ma inną strukturę formacji.

Proponowani autorzy IWBP GP podobnie jak IWG, nie wyznaczają swojego głównego zadania do obliczania wpływu każdego wskaźnika, który w zasadzie jest niemożliwy, ale definicji średniej ważonej wskaźnika integralnego, łączącej potencjały kompleksu wszystkich głównych czynników, które wpływają na stan społeczeństwa i państwa. Konieczność znaczenia wyniku z możliwości wykorzystania IWBP GP do kontrolowania dynamiki i wektora bezpieczeństwa przestrzeni gospodarczej państwa, co logicznie uwzględnia wpływ wszystkich wskaźników oraz ich odpowiedników.

W związku z tym przy dalszym rozpatrywaniu poszczególnych państw i obliczaniu ich IWBP GP ustalono, że:

$$a_n = B_{ni} = C_{1y} = d_{1yi} = 1; \quad (7)$$

W tym przypadku wzór obliczeniowy IWBP GP nabiera kształtu:

$$IWBP GP = \sum_{n=1}^4 B_n, \quad (8)$$

Znaczenie B_n (z wyjątkiem B_1):

$$B_n = 1 / m \sum_{i=1}^m \Delta_{ni}, \quad (9)$$

gdzie m – liczba indykatorów w bloku B_i .

$$B_1 = \sum_{y=1}^4 F_{1y}, \quad \text{ta} \quad (10)$$

$$F_{1y} = 1 / m \sum_{i=1}^m \Delta_{1yi}, \quad (11)$$

m – liczba wskaźników w czynniku F_{1y} .

Wnioski W przypadku wielowymiarowego podejścia do kompleksowej definicji bezpieczeństwa ekonomicznego, jest one ogólnie podzielone na jakościowe i ilościowe. W zależności od specyfiki badanych warunków dominują podejścia jakościowe oparte na analizie wskaźników pierwotnych lub podejściu ilościowym.

Realia współczesnej sytuacji gospodarczej, politycznej, społecznej i suwerennej na Ukrainie doprowadziły do zastosowania złożonego podejścia ilościowego [9, s. 5-15] przy ocenie stanu bezpieczeństwa ekonomicznego, na podstawie którego wdrożyło się Ministerstwo Rozwoju Gospodarczego i Handlu Ukrainy, metodologia oceny zagrożeń dla bezpieczeństwa ekonomicznego, ale biorąc pod uwagę szybkie zmiany i nowe czynniki wpływające na porządek roku 2007 wraz z ostatnimi zmianami w 2013 r., nie uwzględnia wszystkich zawiłości obecnego stanu Ukrainy. [10].

Metoda zaproponowana przez autorów jest ulepszona i ma znaczące zalety w porównaniu z istniejącą w szczególności: możliwością wyznaczania współczynników wagowych za pomocą sformalizowanej metody matematycznej, wyznaczania kierunku charakterystycznych wartości wskaźników, co w przyszłości doprowadzi do wzrostu jakości badanego systemu.

Bibliografia:

1. Митяков Е. С., Митяков С. Н. Адаптивный подход к вычислению обобщенного индекса экономической безопасности. Современные проблемы науки и образования. 2014. № 2. С. 415–421.
2. Кваша Т.К., Волощук Р.В. Підходи до інтегрального оцінювання стану економічної безпеки як складної системи. Науково-технічна інформація. – 2015. – № 3. – С. 31-41. Електронна версія: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NTI_2015_3_7 (дата звернення: 23.02.2019)
3. Шлемко В.Т., Бінько І.Ф. Економічна безпека України: сутність і напрямки забезпечення. Київ: НІСД, 1997. 144 с.
4. Мунтіян В.І. Економічна безпека України. Київ: КВІЦ, 1999. 462 с.
5. Качинський А. Б. Індикатори національної безпеки: визначення та застосування їх граничних значень : монографія. Київ: НІСД 2013. 104 с. Електронна версія: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/Kachunckuy_mon-e08dc.pdf (дата звернення: 23.02.2019)
6. Сенчагов В. Экономическая безопасность как основа обеспечения национальной безопасности России. Вопросы экономики. 2001. № 8. С. 74.
7. Богданов И.Я. Экономическая безопасность России: теория и практика. Москва: ИСПИ РАН, 2001. С. 45.
8. Исправников В.О. "Теневые" параметры реформируемой экономики и антикризисный потенциал среднего класса. Российский экономический журнал. 2001. № 3. С. 4.
9. Сухоруков А. І., Харзішвілі Ю. М. Щодо методології комплексного оцінювання складників економічної безпеки держави. Стратегічні пріоритети. 2013. № 3. С. 5-15.
10. Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки

**ИНТЕГРАЛЬНЫЙ ПОКАЗАТЕЛЬ БЕЗОПАСНОСТИ
ЭКОНОМИЧЕСКОГО ПРОСТРАНСТВА ГОСУДАРСТВА
И ПОРОГОВЫЕ ЗНАЧЕНИЯ ЕГО ИНДИКАТОРОВ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ**

Аннотация. В работе предлагается научный подход к определению интегрального показателя безопасности экономического пространства (ИПБЕП) государства и способы расчета его пороговых значений. Сформулированы подходы к обеспечению экономической безопасности объектов безопасности – личности, предприятия, региона, национально-государственной структуры в условиях процесса глобализации. Определены способы подбора, группировки индикаторов их пороговых значений и их влияния на безопасность экономического пространства. Доказана актуальность данного подхода в обеспечении экономической безопасности государства. Что позволяет получить количественную оценку текущего состояния экономики с использованием современного математического аппарата и сформировать общую оценку реального экономического пространства объекта.

Ключевые слова: экономические интересы, экономическое пространство, экономическое пространство объекта, экономическая безопасность, безопасность экономического пространства, интегральный показатель безопасности экономического пространства объекта.

**INTEGRATED INDICATOR OF THE SAFETY OF THE ECONOMIC SPACE OF STATE
AND THE LIMIT VALUE OF ITS INDICATORS IN GLOBALIZATION CONDITIONS**

Summary. The paper proposes a scientific approach to the definition of the integral index of security of the economic space (IISES) of the state and the methods for calculating its threshold values. The problem of “security of the economic space” becomes independent for every participant of economic life, since it goes beyond a certain territory, primarily because the administrative boundaries of each participant's territory don't often coincide with the limits of their economic interests. The conducted research allows to make the following conclusion that in the era of globalization it is more reasonable to consider the safety of an object not as its economic security in general, but as the security of its economic space. The approaches to providing economic security of security objects – the person, the enterprise, the region, the national-state structure in the conditions of the globalization process are formulated. The proposed methodological approach to the formalization of the security of the economic space of an object gave the opportunity to form a general scheme of an integral indicator of the security of their economic space (IISES), which includes indicators characterizing main indicators of objects of different levels. The combination in the integral index of individual blocks of factors allows monitoring of the most important areas of the object's operation and its economic security. The methods of selection, grouping of indicators of their threshold values and their influence on the security of the economic space are determined. The relevance of this approach in ensuring the economic security of the state is proved. That provides a quantitative assessment of the current state of the economy using modern mathematical tools and form an overall assessment of the real economic space of the object.

Key words: economic interests, economic space, economic space of an object, economic security, security of economic space, integral index of security of the economic space of an object.